

vární závod zabývající se jediné, tedy speciálně, výrobou ozubených kol, není však ani první, ani jedinou továrnou v Československé republice, která se zabývá jen výrobou ozubených kol. I rekurent ve svých vývodech, jimiž se snaží opovězené znění firmy obhájit, stále poukazuje jen k tomu, že jeho závod jest zařízen speciálně t. j. jen na výrobu ozubených kol. Vývodům těm však neodpovídá opovězené znění firmy, které přikládá závodu, továrně, vlastnost, že továrna jest speciální, a nevyjadřuje opovězeným zněním, že jde o továrnu speciální t. j. výhradně na ozubená kola. Právě označení »speciální« podle zvláštního významu slova toho ve spojení se slovem »továrna« způsobuje zdání, že jde o továrnu zvláštního druhu na ozubená kola, tedy o podnik, jenž jest mezi továrnami na ozubená kola speciálního druhu. Opovězené znění firmy neodpovídá tedy skutečnosti, naopak má v sobě znak nesprávné reklamy o povaze továrny jakožto speciální t. j. zvláštní továrny, a jest proto nepřijatelným. Proto bylo napadeným usnesením rejstříkového soudu správně uloženo vyloučení slova »speciální« ze znění firmy, rekurs není opodstatněn a nebylo mu vyhověno.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu, neshledav podmínky § 16 nesp. říz.

Čís. 9848.

Propočítání služební doby železničních zaměstnanců ve statu III a.

Předpisy §§ 1 a 2 zákona ze dne 9. dubna 1920, čís. 222 sb. z. a n. jsou závazné i při propočítání služební doby železničním zaměstnancům.

Služební poměry zaměstnanců jmenovaných v čl. II. nařízení ze dne 22. prosince 1920, čís. 666 sb. z. a n. nebyly dotčeny ani upraveny čl. I tohoto nařízení.

Zmocnění dané vládě § 4 zákona ze dne 9. dubna 1920, čís. 222 sb. z. a n. k jeho provedení bylo zřetelně omezeno jen na stanovení norem o započtení let v jiné službě než státní (pragmatikální) nebo ve službě vojenské; ustanovení §§ 2 a 3 vl. nař. čís. 666/1920 o započtení a propočtení služební doby v různých skupinách téhož služebního poměru vybočují již z rámce tohoto zmocnění a nemají povahu norem doplňujících mezeru zákona, nýbrž jen povahu předpisů správních, platících jen pro služební poměr státních zaměstnanců.

V tom, že výnos ministerstva železnic ze dne 24. září 1921, čís. 53.924 ve svém výkladu k § 2 čís. 2 obmezil výhodu propočtu celkové služební doby podle úřednického schématu při všeobecném (hromadném) přestupu skupin podúřednických do úřednických jen na zaměstnance, kteří hned od počátku své služební doby byli ve zmíněné kategorii původně podúřednické zařazení, aniž v tom, že předpis § 3 bodu čís. 2 odst. 2 téhož výnosu stanovil, že dobu ztrávenou v kategorii podúřednické nebo služebnické, jejíž dovršení bylo nařízením stanoveno za podmínku pro zařazení do kategorie úřednické, jest propočítati podle postupných lhůt podúřednických (služebnických) podle zásad vyslovených v § 4 výnosu, —

nelze spatřovati normy přičící se duchu a zásadám, vytýčeným v zákoně ze dne 9. dubna 1920, čís. 222 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 24. dubna 1930, Rv I 246/30.)

Žalobce vstoupil do služeb státních drah 14. února 1910 jako dělník a natěrač. Službu natěrače konal do 1. ledna 1917. Od té doby konal službu účetní — administrativní rovnocennou službě kategorie kanc. výpravčí. Dnem 1. ledna 1920 byl jmenován definitivním kanc. výpravčím (podúřednické kat. B). Kategorie tato byla generálně zařazena do úřednického statu III A. neb B. výnosu min. železnic ze dne 18. června 1921, čís. 35.081 a ze dne 23. srpna 1921, čís. 47.603. Provedením zákona čís. 222/1920 a prováděcího nařízení k němu platného jen pro zaměstnance stát. drah (výnos min. železnic ze dne 24. září 1921, čís. 53.924 uveřejněný pod čís. 93 v úřed. věst. min. železnic v čísle 43 z r. 1921) propočítána byla žalobci služba jeho od 1. ledna 1917 a válečná pololetí s finančním efektem k 1. lednu 1921 ve statu úředníků III. A. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na československém eráru, by bylo uznáno právem, že žalovaný jest povinen celou služební dobu žalobcovu vzhledem k ustanovení zákona čís. 222 z roku 1920 sb. z. a n., § 27 vlád. nař. čís. 666 z r. 1920 sb. z. a n. a podle výnosu min. železnic čís. 53.924 z r. 1921 propočítati po odečtení jednoho čekacího roku veskrze podle norem pro úřednický status III. a) a podle toho mu služné upravití za dobu minulou i dnešní podle nové úpravy platového zákona čís. 103/1926 a vl. nař. čís. 15/1927 sb. z. a n. a nahraditi mu dosud do 31. prosince 1928 vzešlou újmu na platech penízem 16.442 Kč. V žalobě tvrdil žalobce, že ideální propočtení jeho služební doby v kategorii úředníka statu III. A. teprve od 1. ledna 1917 není správné a že má nárok, by jeho služební doba jako úředníka statu III. A. propočtena byla (zák. čís. 222/20, výnos min. žel. čís. 53.924/1921) od doby nastoupení, t. j. od 14. února 1910. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e žalobu zamítl. D ů v o d y: Zákon čís. 222/1920 přímo pro zaměstnance stát. drah neplatí (§ 3). Má pro ně jen ten význam, že nařizuje, by se propočtení let služebních stalo nařízením, které nesmí odporovati předpisu zák. čís. 222/1920. Vládní nařízení čís. 666/1920 vydané k provedení tohoto zákona není oním nařízením, které má uskutečniti propočítání služebních let u zaměstnanců státních podniků, což výslovně podotýká ve svém § 27. Tímto nařízením (§ 3 zák. čís. 222/1920) jest výnos min. železnic ze dne 24. září 1921, čís. 53.924 uveřejněný pod čís. 93 úřed. věst. min. železnic v čísle 43 z r. 1921. Z toho vysvitá, že vládní nařízení čís. 666/1920 a výnos min. železnic čís. 53.924/21 jsou nařízení na sobě neodvislá, z nichž to i ono může pochýbiti proti duchu zákona, jež provádějí, že je sluší vykládati jen podle ducha zákona a že nelze vykládati jedno nařízení druhým, an zákon výslovně nestanovil, že to neb ono nařízení jest autentickým jeho výkladem. Nemá tedy nař. vl. čís. 666/1920 pro souzený spor vůbec význam. Podle ducha § 1 zák. čís. 222/1920 a souhlasného s ním doslovu

§ 1 výnosu min. železnic provéstí jest propočtení celkové služební doby tak, jakoby zákon čís. 541/1919 a předpisy upravující poměry zaměstnanců stát. drah, vydané od 7. října 1919 do 11. ledna 1921, kdy nabyly výnos o propočtení účinnosti, byly v platnosti již v době, kdy zaměstnanec nastoupil do služby. Již z doslovu § 1 zákona čís. 222/1920 jest viděti, že žalobce nemá nárok, by celá jeho služební doba byla propočítána v kategorii úředníka IIIa, neboť nelze pochopiti, že by traťový řemeslník i kdyby zmíněný zákon a výnosy při nastoupení služby 14. února 1910 platily, mohl býti zařazen jako úředník; domáhá-li se žalobce platu úřednického, jakoby byl úředníkem od 14. února 1910, žádá víc, než by měl, kdyby platový zákon čís. 541/1919 již tehdy platil.

Zákon praví »propočítává se celková doba služební, započítatelná v dosavadním služebním poměru«, nepraví však, že se propočítává tak, jako by zaměstnanec celou služební dobu v kategorii, v níž při propočtení jest, od začátku byl ztrávil. Jest tedy dodatek při čís. 2 § 2 výnosu čís. 53.924, znějící na předpoklad, že zaměstnanci, o něž se jedná, byli hned od počátku své služební doby v příslušné kategorii zařazení, v soulase se zákonem, jejž provádí. Žalobce jmenován byl 1. ledna 1920 definitivním kancelářským výpravčím (podúřednická kategorie) individuálně. Kategorie tato všeobecnou úpravou (nařízením min. železnic čís. 35.081-I z r. 1921, uveřejněným pod čís. 84 věstníku min. žel. z r. 1921 a nař. min. žel. čís. 47.603 z r. 1921 uveřejněným pod čís. 85 téhož věstníku) zařazena byla do statu III a) železničních úředníků.

Žalovaná strana tvrdí, že žalobce zařazen byl do statu III b) žel. úředníků, nemaje v odst. 8 a) nař. čís. 85 uvedené předchozí vzdělání. Okolnost ta jest však nerozhodná, ježto podle »předchozích ustanovení« a podle nesporného zjištění, že se v žalobcově osobě sešly podmínky pro zařazení do kat. III a), žalobce na toto zařazení podle výnosu čís. 85 nárok měl a to i podle tvrzení samé strany žalované. Žalobce se dostal dnem 1. ledna 1921 všeobecnou úpravou do kat. III a). Následkem oné fikce (§ 1 výnosu) nutno provéstí propočtení doby tak, jakoby kategorie kancel. výpravčích byla od původu v úřednické kategorii III a). Do této kategorie dostal se, byv jmenován 1. ledna 1920 individuálně a konal v ní službu od 1. ledna 1917. Pro žalobce nemá vůbec platnost ustanovení § 2 výnosu, poněvadž výnos ten se týká jen zaměstnanců, kteří celkovou službu konali ve dvou neb několika státech úřednických. Jediné významným pro další výklad jest dodatek v odst. 2 § 2 výnosu již dříve citovaný. Souzený případ spadá pod ustanovení § 3 čís. 1 výnosu:

»Byl-li podúředník neb služebník zařazen do služební třídy na základě individuálního jmenování, budiž služební doba, započítatelná v poměru podúřednickém neb služebnickém propočtena podle lhůt podúřednického neb služebnického schematu.« Žalobce byl služebníkem a teprve později individuálně byl jmenován podúředníkem (kancelářským výpravčím) a do statu III a) byl s celou kategorií kancelářských výpravčích zařazen až výnosem čís. 35.0816/1921. Příklad ten jest řešen prakticky ve vysvětlivkách k jednotlivým paragrafům výnosu, a to v odstavci třetím výkladu k § 2 (2) ve smyslu, jak žalobce skutečně propočítán byl. Ře-

šení to odpovídá duchu zák. čís. 222 z roku 1920, protože, kdyby zákon čís. 541/1919 a výnos čís. 84, 85 věstníku z r. 1921 v době nastoupení služby žalobcem byly účinnými, nemohl žalobce býti zařazen do úřednického statu III a), an byl služebníkem; do úřednického statu mohl zařazen býti teprve ode dne, kdy se stal kancelářským výpravčím, do kteréž kategorie přišel na základě individuálního jmenování. § 2 bod 2 výnosu má na mysli jen případ, že žalobce nastoupil službu v kategorii nižší, která všeobecnou úpravou teprve přestoupila do kategorie úřednické, a contrario ustanovení bodu 1 výnosu, který se zabývá jen tím, že stal se přestup z jednoho statu úřednického do jiného. Žalobce však v době nastoupení nebyl v žádné kategorii, která se všeobecnou úpravou stala kategorií úřednickou. Nemá tedy žalobce nárok, by jeho služební doba byla propočítána v kat. III a) od jeho nastoupení, t. j. od 14. února 1919 a ježto, podle nesporného přednesu, tento nárok jest podmínkou prosby žalobní, slušelo žalobu zamítnouti, neboť podle nesporného přednesu neměl-li nárok na propočtení ve statu úřed. III a) od 14. února 1910, pak služební léta byla mu správně propočtena a žalobce nemá nic k požadování. **O d v o l a c í s o u d** napadený rozsudek potvrdil. **D ů v o d y:** Soud odvolací neshledal odvolání odůvodněným pokud vytýká nesprávné posouzení právní v tom, že prý žalobci nebyla stranou žalovanou správně započítána a propočítána jeho služba u státních drah, ana mu nebyla celá doba ve službě u státních drah od 14. února 1910 počínajíc propočtena jako služba úřednická ve statu III a), jakž se podle mínění strany žalující mělo státi po rozumu § 3 čís. 2 vládního nařízení ze dne 22. prosince 1920, čís. 666 sb. z. a n., nikoli, jak to strana žalovaná učinila, podle výnosu ministerstva železnic ze dne 24. září 1921, čís. 53.924 (věstník téhož čís. 93 z roku 1921), že mu jako službu úřednickou započítala jen službu od 1. ledna 1917, kdežto službu před tímto dnem započítala jako službu služebníckou. Nesporné jest mezi stranami, že žalobce po soukromé praxi vstoupil do služeb státních drah 14. února 1919 jako řemeslník, natěrač, že od 1. ledna 1917 konal službu účetně administrativní, hodnocenou pro kancelářské výpravčí, že dne 1. ledna 1920 byl ustanoven v podúřednické kategorii C jako definitivní kancelářský výpravčí a že tato kategorie (kancelářských výpravčí) byla na základě všeobecné úpravy výnosem ministerstva železnic ze dne 18. června 1921, čís. 35.081 a 23. srpna 1921 čís. 47.603 přeřaděna do úřednického statu III a) s účinkem od 1. ledna 1921. Jde o to, zda jest žalobci celou železniční službu, i za dobu od nastoupení do 1. ledna 1917, započítati a propočítati jako službu úřednickou ve statu III a) podle § 3 čís. 2 vládního nařízení ze dne 22. prosince 1920, čís. 666 sb. z. a n., či zda toto nařízení pro železniční zaměstnance neplatí, nýbrž jen výnos ministerstva železnic ze dne 24. září 1921, čís. 53.924 uveřejněný pod čís. 93 v ústředním věstníku ministerstva železnic, a zda tento výnos smí se uchýlovati od zmíněného vládního nařízení, či zda musí s ním býti v plném souhlasu a zda jsou ona ustanovení, která se od vládního nařízení odchyľují, závazná čili nic. Zákonem ze dne 9. dubna 1920, čís. 222 sb. z. a n. bylo

stanoveno, že jednak státním úředníkům, soudcům a učitelským osobám (§ 1 zák.) jednak ostatním státním zaměstnancům zařazeným do hodnostních tříd (§ 2) má býti započtena celková služební doba, započitatelná (započítaná) pro zařazení a postup v dosavadním služebním poměru, oněm podle čekatelské lhůty a podle lhůt časového postupu zákona čís. 541/1919, těmto podle postupu stanoveného tímž zákonem čís. 541/1919. Zákon čís. 222/1920 ustanovil v § 3, že se provede propočítání služebních let i pro zaměstnance státních podniků a fondů podle jmenovaných norem, jež budou k tomu účelu vydány nařízením v duchu tohoto zákona, a v § 4 ustanovil, že nařízením bude ustanoveno, pokud budou započtena léta ztrávená v jiné službě než státní (pragmatikální). K provedení § 4 zákona vydáno bylo nařízení vládní ze dne 22. prosince 1920, čís. 666 sb. z. a n., v němž ve čl. I. a II. (§§ 1—26) obsažena jsou jednak zásadní pravidla, jednak podrobná ustanovení o započtení služebních let státních zaměstnanců a ve čl. III. (§ 27) se ustanovuje, že pro zaměstnance státních podniků (na př. železnic) a fondů státem spravovaných provede se propočítání služebních let zvláštním nařízením (§ 3 zákona). V citovaném vládním nařízení není nic ustanoveno o obsahu tohoto zvláštního nařízení mimo citování § zákona čís. 222/1920 sb. z. a n. Ministerstvo železnic vydalo o propočítání služební doby státních zaměstnanců drah výnos ze dne 9. září 1921, čís. 53.924, v jehož úvodu prohlašuje, že jej vydává na základě § 3 zákona čís. 222/1920 a § 27 vládního nařízení čís. 666/1920 sb. z. a n. Z toho vyplývá, že se vládní nařízení čís. 666/1920 sb. z. a n. na zaměstnance státních drah nevztahuje a že pro obsah výnosu čís. 53.924 jest rozhodným jen ustanovení § 3 zákona čís. 222/1920, že má býti v duchu tohoto zákona. Citování § 27 vládního nařízení ve výnosu jest jen poukazem na zmocnění, obsažené v řečeném §, nikoli poukazem na to, že se výnos má rovnati svým obsahem vládnímu nařízení. Ježto oprávněnost ministerstva železnic k vydání výnosu upravujícího propočtení let vůbec — otázka oprávněnosti obsahu výnosu tím není dotčena — strany nenapadly, netřeba se oprávněností tou zabývati. Jde tedy o to, zda výnos ministerstva železnic jest v duchu zákona čís. 222/1920 sb. z. a n. i v těch ustanoveních, jež se dotýkají žalobce, t. j. pokud stanoví, jak započísti jeho službu, pokud byl služebníkem. V úvahu přicházejí ustanovení § 2 (2) a § 3 (2) a vysvětlivek k těmto ustanovením. §§ 2 a 3 jednají podle svého nadpisu o započítání a propočítání služby zaměstnancům zařazeným do služebních tříd, § 2 služby ve dvou nebo v několika státech úřednických, § 3 služební doby v poměru definitivního podúředníka nebo služebníka. Stanoví pak § 2 v odst. 2, že při všeobecném přestupu, t. j. při přestupu celé kategorie úředníků v důsledku všeobecné úpravy, propočísti jest služební dobu v nižším statu ztrávenou podle lhůt platných pro nový status »v předpokladu, že zaměstnanci, o něž se jedná, byli hned od počátku své služební doby v příslušné kategorii zařadění«. Ustanovení to na žalobcův případ ovšem nedopadá, poněvadž u něho nebylo případu, že kategorie, v níž byl a která byla celá přeřazena, byla kategorií úřednickou, neboť

kategorie kancelářských výpravčích, o niž jde, byla kategorií podúřednickou a přeřazena do kategorie úřednické. Než podle vysvětlivek k § 2 a odst. (2) posuzovati jest podle ustanovení toho i případ přeřazení kancelářských výpravčích z kategorie podúřednické do statu III a). Vysvětlovati případ tohoto přeřazení ustanovením § 2 (2) jest ovšem nelogické a neorganické, ano nejde původně již od počátku o kategorii úřednickou a spíše by slušelo logicky je podřaditi pod ustanovení § 3, který jedná o započítání předchozí služby v poměru definitivního podúředníka nebo služebníka. Ovšem tím nestává se ustanovení vysvětlivek neplatným, neboť i vysvětlivky tvoří součást výnosu a jsou závazné, ovšem předpokládajíc, že jsou i v duchu zákona čís. 222/1920 sb. z. a n., čemuž, jak bude dále dolíčeno, vskutku tak jest. Podle vysvětlivek k § 2 (2) byla služba žalobcova započtena a přepočtena správně, jak není mezi stranami sporu. Než řečeného dodatku k § 2 čís. 2 výnosu čís. 53.924 užití lze k výkladu ustanovení § 3 odst. (2) výnosu; týž jedná o započtení služební doby předchozí v poměru definitivního podúředníka nebo služebníka při přestupu do kategorie úřednické na základě všeobecné úpravy a stanoví, že propočísti jest veškeru dobu služební, jež zbývá po odečtení lhůty stanovené příslušným nařízením pro zařazení do kategorie úřednické podle povyšovacích lhůt příslušného schematu úřednického. Nelze pochybovati o tom, že výnos při § 2 čís. 2 a § 3 čís. 2 měl na mysli jednotnou zásadu pro započítání služby při všeobecném přeřazení do úřednické kategorie, totiž tak, že započítati jest jen službu v dotyčné kategorii a, nikoli v kategorii jiné, že jde o služby stejného druhu i před všeobecným přeřazením i po něm. Ratio, důvod tohoto ustanovení jest zřejmý: uznána-li byla služba původně ceněná jako podúřednická nebo služebnícká dodatečně za službu rovnocennou úřednické, má toto přehodnocení účinkovati na celou dobu služeb toho druhu a nedostatečné ocenění v předchozí službě nemá býti dotyčným zaměstnanci na újmu. Toto ratio zmíněného ustanovení bylo v řečeném dodatku § 2 (2) jasně vysloveno. Při tom výnos nechtěl nechat bez zřetele ani službu ostatní a nařídil její propočítání jako předchozí služby služebnícké nebo podúřednické podle ustanovení vysvětlivek k § 2 odst. (2) a § 3 odst. (2) a § 4 výnosu. Jde o to, co jest duchem zákona čís. 222/1920. Zákon čís. 222/1920 jest doplňkem zákona čís. 541/19 a znamená, že provedení jeho a u zaměstnanců státních drah čl. X. má býti vztaženo zpět na počátek služby, to jest, že se celá doba služební má posuzovati tak, jakoby byla proběhla za doby platnosti zákona čís. 222/1920, nikoli však, že by měla býti posuzována jako by byla ztrávena v tom služebním odvětví, v jakém zaměstnanec byl v rozhodný den 1. září 1919. Ani kdyby platnost zákona čís. 541/19 vztáhla se zpět ke vstupu žalobce do služeb železničních, práce řemeslnické, které žalobce konal od svého vstoupení do služeb železničních až do 1. ledna 1917, nebyly službami kategorie kancelářských výpravčích, nýbrž službou účetně administrativní, k níž bylo žalobce používáno teprve od 1. ledna 1917. Shora řečená ustanovení výnosu, jichž bylo použito na započítání a přepočítání služby žalobcovy, neodporují duchu zákona čís. 222/1920 a mají platnost, třeba se plně nesrovnávala s usta-

noveními § 2 (2) a § 3 (2) vlád. nař. čís. 666/1920. Odůvodnění odchylek hledati jest v různých poměrech služby železniční a rozvrstvení zaměstnanců v jednotlivé kategorie, jež jest odchýlným od rozvrstvení zaměstnanců státních.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání nelze přisvědčiti, pokud vytýká napadenému rozsudku nesprávné právní posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Zákon ze dne 9. dubna 1920, čís. 222 sb. z. a n. vyslovuje v §§ 1 a 2 jen pro státní zaměstnance určité zásady o propočtení celkové započitatelné služební doby, zvláštní pro zaměstnance zařazené do hodnostních tříd (§ 1) a jiné pro státní zaměstnance do hodnostních tříd nezařazené (§ 2). Vládní nařízení ze dne 22. prosince 1920, čís. 666 sb. z. a n. provádí jen § 4 zákona čís. 222/1920 sb. z. a n., jímž byla vláda zmocněna, by samostatně (nařízením) ustanovila pravidla pro započtení služební doby u těch státních zaměstnanců, kteří byli služebně činní v jiné než státní (pragmatikální) službě. Z jeho jasného nadpisu i z jeho doslovu lze zřetelně seznati, že se rovněž omezuje jen na státní zaměstnance, jimž má služební doba býti propočtena. Jest tudíž především řešiti spornou právní otázku, zda a pokud normy a zásady vl. nař. čís. 666/1920 platí bezpodmínečně i pro zaměstnance železniční, jichž služební poměr — pokud nejsou zaměstnanci státními přidělenými služebně k čsl. státním drahám — jest soukromoprávní (srov. § 1 odst. 4 vl. nař. z 5. března 1927, čís. 15 sb. z. a n.) a jest upravena zvláštním služebním řádem, vydaným podle § 19 organizačního statutu z 19. ledna 1896, čís. 16 ř. zák., případně i zvláštními služebními smlouvami (srov. § 2 odst. 3 služeb. řádu pro zaměstnance čsl. stát. drah). Služební poměry železničních zaměstnanců liší se nejen svou povahou a složitostí, nýbrž i různotvárností zaměstnání ve službě železniční podstatně od služebních poměrů zaměstnanců státních. Toho si byl vědom i zákonodárce, který v § 3 zákona čís. 222/1920 ustanovil, že se pro zaměstnance státních podniků a fondů státem spravovaných provede propočítání služebních let nařízením v duchu tohoto zákona, a ježto zákon čís. 222/1920 jen v §§ 1 a 2 vyslovuje určité právní normy, nelze pochybovati, že právě jimi jest vymezen i duch zákona v § 3 dotčený, a jsou proto tyto předpisy závazné i při propočítání služební doby železničním zaměstnancům. Než ani vládní nař. čís. 666/1920 neupravuje započtení služební doby u zaměstnanců železničních, nýbrž v čl. II. (§ 27) odkazujíc k § 3 zák. čís. 222/1920 jen prohlašuje, že propočítání služebních let těchto zaměstnanců provede se zvláštním nařízením. Z úpravy čl. I. a čl. II. vládní nařízení jest patrné, že služební poměry zaměstnanců v čl. II. jmenovaných nebyly dotčeny ani upraveny čl. I. vl. nař. čís. 666/1920. Při tom nelze však ani přehlédnouti, že zmocnění dané vládě § 4 zákona čís. 222/1920 k jeho provedení, bylo zřetelně omezeno jen na ustanovení norem o započtení let v jiné službě než státní (pragmati-

kální) nebo ve službě vojenské (srov. doslov § 4 zákona) a že ustanovení §§ 2 a 3 vl. nař. čís. 666/1920 o započítání a o propočtení služební doby v různých skupinách téhož služebního poměru, t. j. ve státní službě ztrávených, vybočují již z rámce tohoto zmocnění a nemají tedy povahy norem, doplňujících mezeru zákona, nýbrž povahu předpisů správních, platících jen pro služební poměr státních zaměstnanců. Žalobce, jenž jest zaměstnancem čsl. státních drah, nemůže se těchto ustanovení pro žalobní nárok s úspěchem dovolati, poněvadž jeho služební dobu bylo posuzovati a propočítati jen podle výnosu ministerstva železnic ze dne 24. září 1921, čís. 53.924, který byl vydán na základě § 3 zákona ze dne 9. dubna 1920, čís. 222 sb. z. a n. jako předpis samostatný (srov. i § 27 vlád. nař. čís. 666/1920). Jest souhlasiti s míněním dovolatele, že na něho lze použiti jen předpisu § 3 bodu čís. 2 výnosu, ježto jeho přestup do skupiny úřednické statu III a) stal se na základě všeobecné úpravy, již má na mysli právě § 3 bod čís. 2 výnosu, nikoli individuálním přestupem, t. j. jmenováním (srov. § 3 bod čís. 1 výnosu), jak mylně dovozuje dovolací odpověď z toho, že předpoklady všeobecného přestupu bylo u žalobce zvláště zkoumati ve smyslu odst. 2 přechodních ustanovení výnosu min. železnic čís. 47.603/1921 — neboť ani tím se na povaze hromadného přestupu kancelářských výpravčích do statu III a) železničních úředníků, provedeného nařízením ministra železnic čís. 35.081/1921 (odst. 6), nic nezměnilo. Omezil-li však výnos čís. 53.924/1921 ve svém výkladu k § 2 bod. čís. 2, který jest nepochybně jeho integrující součástí, výhody propočtu celkové služební doby podle úřednického schematu při všeobecném (hromadném) přestupu skupin podúřednických do úřednických jen na zaměstnance, kteří hned od počátku své služební doby byli ve zmíněné kategorii původně podúřednické zařazení (intimováni) — třebaže se toto omezení, pokud se týká podúřednických skupin, uvádí na nevhodném místě, při výkladu § 2 bodu čís. 2 vztahovalo se přece toto omezení i na žalobce, jenž nesporně před hromadným přeřazením do úřednického statu III a) byl kancelářským výpravčím skupiny podúřednické, avšak služby této skupiny nekonal hned od nastoupení své služby železniční, t. j. od 14. února 1910, nýbrž teprve od 1. ledna 1917, jak bylo nižšími soudy zjištěno a žalovaný stát také tuto okolnost za sporu proti žalobnímu nároku uplatnil. Dovolání vykládá mylně zásadní pravidlo § 1 výnosu ministerstva železnic o zpětné účinnosti zákona čís. 541/1919 a výnosů v tomto § 1 dotčených k době, kdy zaměstnanec službu nastoupil, neboť nelze mu rozuměti jinak, než, že se propočtení služební doby u zaměstnanců státních drah má provésti podle lhůt časového postupu a podle zásad vyslovených v zákoně čís. 541/19 (čl. X.), pokud se týče ve jmenovaných výnosech ministerstva železnic — nikoli tak, že by se celá služební doba měla propočítati žalobci podle schematu služební skupiny úřednické statu III a), v níž byl v den, k němuž propočítání bylo provésti (§ 10 výnosu). Dovolání však také přezírá odst. 2 § 1 výnosu min. železnic čís. 53.924/1921, jenž výslovně odkazuje k podrobným ustanovením v následujících paragrafech o propočítání celkové služební doby, jež by byla zbytečná, kdyby měla platiti zásada hájená žalobcem.

Ve vzpomenutém omezujícím předpisu výnosu čís. 53.924/1921, ani v předpisu § 3 bodu čís. 2 odst. 2, pokud stanoví, že dobu ztrávenou v kategorii podúřednické nebo služebnické, jejíž dovršení bylo nařízením stanoveno za podmínku pro zařazení do kategorie úřednické, jest propočítati podle postupných lhůt podúřednických, po případě služebnických podle zásad v § 4 výnosu vyslovených — nelze však spatřovati normy, přičítící se duchu a zásadám, vytýčeným v zákoně čís. 222/1920, jenž nestanovil, že za všech okolností jest celkovou služební dobu propočítati toliko ve skupině, které zaměstnanec dosáhl ke dni pro propočet služební doby určenému (1. lednu 1921 — § 17 vl. nař. a § 10 výn. min. žel.). Dovolání odvozuje mylně tuto výhodu pro žalobce též z ustanovení § 10 cit. výnosu, přezírajíc, že se v něm výslovně zdůrazňuje v odst. 2, že se propočtení sice provede s působností a finančním účinkem od 1. ledna 1921, avšak podle ustanovení (t. j. zásad) tohoto nařízení (výnosu). Nesejde proto na tom, že předpis dotčeného výnosu min. železnic v § 3 bodu čís. 2 o hromadném přestupu — i pokud jest omezen výše zmíněným výkladem — není ve shodě s doslovem § 3 bodu čís. 2 vlád. nař. čís. 666/1920, a dovolací soud byl nucen odchýlit se od názoru, vysloveného v rozhodnutích ve sb. n. s. 4371 a č. j. Rv III 333/28, Rv III 1645/28 a Rv III 438/29, že takové omezení, pokud se přičítá předpisům § 2 a § 3 vl. nař. čís. 666/1920, jest neplatné, neboť, vychází-li se z toho, co bylo již shora o povaze ustanovení §§ 2 a 3 vl. nař. čís. 666/1920 podotčeno, a z doslovu § 3 zákona čís. 222/1920, jímž byla úprava propočítání služebních let pro zaměstnance státních podniků vyhrazena nařízením, a že i v § 27 nařízení veškeré vlády čís. 666/1920 bylo zase vyhrazeno zvláštní nařízení pro zaměstnance státních podniků (železnic) a že dostalo se takto ministerstvu železnic zmocnění, by samostatně určilo normy o propočítání služební doby železničních zaměstnanců, při nichž bylo mu šetřiti jen ducha zákona čís. 222/1920, t. j. zásad, na nichž tento zákon jest vybudován — není odůvodněn závěr, i dovoláním hájený, že omezujícími předpisy ve výnosu min. železnic, o něž tu jde, byly porušeny zásady vyslovené v zákoně čís. 222/1920. Nevyhovuje-li však dřívější služební doba žalobcova v čas od 14. února 1910 do 1. ledna 1917 podmínkám výnosu ministerstva železnic, — ježto jest nesporno, že v tomto čase, t. j. hned od počátku své služební doby nebyl zařazen ve skupině podúřednické, nemá žalobce právního nároku, by mu tato doba byla započítána v úřednické skupině statu III a).

Čís. 9849.

Byl-li k náhradě za zábor bytu uznán povinným stát, nelze exekuci k vydobytí náhrady vésti proti zemskému úřadu (zemské politické správě).

(Rozh. ze dne 25. dubna 1930, R I 256/30).